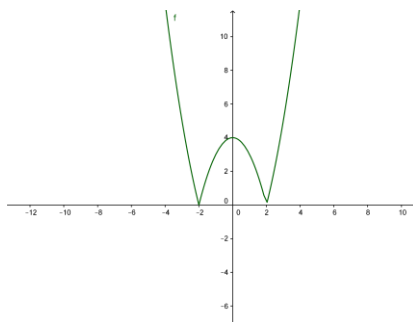

EXERCICIOS: FUNCIONES, LIMITES, CONTINUIDADE E DERIVACIÓN

1) Representa graficamente a función $f(x) = |x^2 - 4|$

Solución

2) Onde son continuas as seguintes funcións:

a) $f(x) = \arctg(x)/(x^2-1)$

b) $g(x) = x^2 \arcsen(x)$

c) $h(x) = \ln(2x-7)$

d) $j(x) = \sqrt{x^2 - 8}$

Solución

a) En $\mathbb{R} - \{-1, 1\}$

b) En $[-1, 1]$

c) En $(7/2, +\infty)$

d) En $(-\infty, -\sqrt{8}] \cup [\sqrt{8}, +\infty)$

3) Dada a función $f(x) = x^2 - 4$

a) Cumpre as condicións do teorema de Bolzano en $[-3, 3]$

b) Ten algún punto de corte co eixe X no intervalo $[-3, 3]$

c) Como é posible o anterior?

Solución

a) Non por que $f(-3)f(3) = 25 > 0$

b) Hai dous puntos de corte, en $x = 2$ e en $x = -2$

c) E posible porque o teorema non di absolutamente nada cando non se cumpren as súas hipóteses.

4) Dada a función $f(x) = 1/x$

a) É continua en $(0,1]$?

b) Está acotada en $(0,1]$?

c) O comportamento desta función contradí o teorema de Weierstrass?

Solución

a) Sí

b) Non

c) Non o contradí por que este teorema é aplicable a intervalos pechados.

5) O número de individuos, en miles, dunha certa poboación axústase á función

$$f(x) = 2000e^{0,001x} + 10$$

sendo x o tempo en días transcorrido a partir dun certo instante inicial.

a) En que instante alcanza a poboación os tres millóns de individuos?

b) Con que velocidade media variou a poboación entre os instantes $x=5$ e $x=10$.

Solución

a) Resolver a ecuación : $2000e^{0,001x} + 10 = 3000 \Rightarrow x = 402,16$ días

b) TVM $(f(x) [5,10]) = \frac{f(10) - f(5)}{10 - 5} = 400(e^{0,01} - e^{0,005}) = 2,015$ (miles indiv)/día

6) Calcula a derivada de $f(x) = x^3 - 3x^2 + 5x - 1$ no punto 1 utilizando a definición.

Solución

$$f'(1) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 3x^2 + 5x - 1 - 2}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x - 1)x^2 - 2x + 3}{x - 1} = 2$$

7) O número de peixes que hai nun lago ven dado pola función $f(x) = x^2 + x + 10$, sendo x o tempo transcorrido en meses a partir dun certo instante inicial. Determina:

a) A velocidade media coa que medra a poboación nos 10 primeiros meses.

b) Velocidade coa que está variando a poboación de peixes no instante $x=20$.

Solución

$$\text{a) TVM } (f(x) [0,10]) = \frac{f(10) - f(0)}{10 - 0} = 11 \text{ peixes/mes} = 21,56$$

$$\text{b) } f'(20) = \lim_{x \rightarrow 20} \frac{f(x) - f(20)}{x - 20} = 41 \text{ peixes/mes}$$

8) Dada a función $f(x) = \begin{cases} x^2 + x + 3 & \text{se } x \leq 1 \\ x^3 + 4 & \text{se } x > 1 \end{cases}$, calcula $f'(1)$.

Solución

$$f'(1^+) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^3 + 4 - 5}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(x^2 + x + 1)}{x - 1} = 3$$

$$f'(1^-) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{x^2 + x + 3 - 5}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{(x-1)(x+2)}{x - 1} = 3$$

Polo que $f'(1) = 3$

9) Calcula as funcións derivadas de:

a) $f(x) = 3 + \frac{x}{5 + x^2}$

b) $f(x) = (3x^2 + 5x + 8)e^x$

c) $f(x) = \arcsen[\ln(x^2 + 3)]$

d) $f(x) = \cos^5(3x^2 + 8)$

e) $f(x) = \sqrt[5]{1 - \frac{x}{\pi}}$

Solución

a) $\frac{5 - x^2}{(5 + x^2)^2}$

b) $e^x(3x^2 + 11x + 13)$

c) $\frac{2x}{(x^2 + 3)\sqrt{1 - \ln(x^2 + 3)}}$

d) $-30x\cos^4(3x^2+8)\sin(3x^2+8)$ e) $-\frac{1}{5\pi^5\sqrt{(1-\frac{x}{\pi})^4}}$

10) Calcula as ecuacións das rectas tanxente e normal á gráfica da función $f(x) = \sqrt{x^2 - 8}$ no punto de abscisa $x=3$

Solución

$$f'(x) = \frac{2x}{2\sqrt{x^2 - 8}} = \frac{x}{\sqrt{x^2 - 8}}$$

Recta tanxente: $y - f(3) = f'(3)(x-3) \Rightarrow y - 1 = 3(x - 3) \Rightarrow y = 3x - 8$

Recta normal $y - f(3) = (-1/f'(3))(x-3) \Rightarrow y - 1 = -1/3(x - 3) \Rightarrow y = -1/3x + 2$

11) Dada $f(x) = \frac{x-1}{x^2+1}$, calcula $f''(x)$

Solución

$$f'(x) = \frac{1(x^2+1) - (x-1)2x}{(x^2+1)^2} = \frac{-x^2+2x+1}{(x^2+1)^2}$$

$$f''(x) = \frac{(-2x+2)(x^2+1)^2 - (-x^2+2x+1)2(x^2+1)2x}{(x^2+1)^4} = \frac{2x^3 - 6x^2 - 6x + 2}{(x^2+1)^3}$$

12) Dada $f(x) = x^2 + 1$

a) É continua en $[-2,4]$?

b) É derivable en $(-2,4)$

c) Probar que non cumpre as hipóteses do teorema de Rolle no intervalo $[-2,4]$.

d) Existe algún punto no intervalo $(-2,4)$ no que se anule a función derivada?

e) Como é posible que sen cumprir as hipóteses do teorema de Rolle no intervalo $[-2,4]$ haxa un punto nese intervalo no que a derivada da función sexa 0?

Solución

a) Sí

b) Sí

c) Non cumpre as hipóteses do teorema de Rolle pois $f(-2) \neq f(4)$

e) $f'(x)$ se anula en $0 \in (-2,4)$

d) Non caso de que non se cumpran as hipóteses do teorema, este non di nada, polo que pode haber, ou non, un punto no intervalo onde se anule a derivada.

13) Dada a función $f(x) = x^2 - 4$

a) Comprobar que verifica as hipóteses do teorema do valor medio do calculo diferencial no intervalo $[0,5]$.

b) Comprobar que se verifica a tese do citado teorema.

Solución

a) f é continua en $[0,5]$, e derivable en $(0,5)$

b) O teorema di que existe un punto $c \in (0,5)$ tal que $f'(c) = \frac{f(5) - f(0)}{5 - 0} = 5$,

agora ben, $f'(c) = 2c \Rightarrow 2c = 5 \Rightarrow c = 5/2$

14) Dada a función: $f(x) = \frac{1}{x-1}$

a) Comprobar que verifica as hipóteses do teorema do valor medio do calculo diferencial no intervalo $[-3,0]$.

b) Comprobar que se verifica a tese deste teorema.

Solución

a) f é continua en $[-3,0]$ e derivable en $(-3,0)$.

b) O teorema di que existe un punto $c \in (-3,0)$ tal que $f'(c) = \frac{f(0) - f(-3)}{0 - (-3)} = -\frac{1}{4}$,

agora ben, $f'(c) = \frac{-1}{(c-1)^2} \Rightarrow (c-1)^2 = 4 \Rightarrow c = -1$ e $c = 3$ (que non vale)

15) Sabemos que $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x)}{g(x)}$ é indeterminado da forma $\frac{\infty}{\infty}$, e sabemos que $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f'(x)}{g'(x)} = 14$.

Podemos afirmar que $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{f(x)}{g(x)} = 14$?

Solución

Si, pola regra de L'Hopital

16) Sabemos que $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{g(x)}$ é indeterminado da forma $\frac{0}{0}$. Sabemos que $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f'(x)}{g'(x)}$ non existe.

Que podemos afirmar sobre o $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{g(x)}$?

Solución

Con estes datos non podemos afirmar nada por que falla a 2ª hipótese da regra de L'Hopital, logo o límite de partida pode existir ou non.

17) Calcula os seguintes límites:

$$\text{a) } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\text{sen}(3x^2)}{5x} \quad \text{b) } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln(x^2 + 1)}{5x^3 + 2} \quad \text{c) } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{x^3 + x^2 + 2} \quad \text{d) } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \text{sen}x}{x + \text{cos}x}$$

Solución

a) 0   b) 0 (aplicando L'Hopital)

c) $+\infty$ (aplicando L'Hopital reiteradamente)

d) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \text{sen}x}{x + \text{cos}x} = \frac{\infty}{\infty} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1 + \text{cos}x}{1 - \text{sen}x}$ pero este límite non existe pois o numerador oscila entre 0 e 2 e o denominador tamén. Así pois non podemos aplicar esta regra para calcular o límite.

Farémolo doutro xeito

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \text{sen}x}{x + \text{cos}x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{x}{x} + \frac{\text{cos}x}{x}}{\frac{x}{x} - \frac{\text{sen}x}{x}} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1 + \frac{\text{cos}x}{x}}{1 - \frac{\text{sen}x}{x}} = 1$$

18) Calcula os seguintes límites:

$$\text{a) } \lim_{x \rightarrow 0^+} x^x \quad \text{b) } \lim_{x \rightarrow 0^+} x^2 \ln x \quad \text{c) } \lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\text{sen}x} \right)$$

Solución

$$\text{a) } \lim_{x \rightarrow 0^+} x^x = \lim_{x \rightarrow 0^+} e^{\frac{\ln x}{x}} = e^0 = 1 \quad \text{pois } \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{1/x} = 0 \quad \text{aplicando L'Hopital}$$

$$\text{b) } \lim_{x \rightarrow 0^+} x^2 \ln x = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{1/x^2} = 0 \quad \text{aplicando L'Hopital}$$

c)

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{\sin x} \right) = \infty - \infty = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sin x - x}{x \sin x} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\cos x - 1}{\sin x + x \cos x} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{-\sin x}{\cos x + \cos x - x \sin x} = 0$$

19) Calcular os intervalos de crecemento e decrecemento da función $f(x) = \frac{x^2 + 1}{x^2 - 1}$

Solución

$f(x)$ crece en $(-\infty, -1) \cup (-1, 0)$

$f(x)$ decrece en $(0, 1) \cup (1, +\infty)$

20) Calcular os intervalos de crecemento e decrecemento da función $f(x) = e^x(x - 2)$

Solución

$f(x)$ crece en $(1, +\infty)$

$f(x)$ decrece en $(-\infty, 1)$

21) Calcular os intervalos de crecemento e decrecemento da función $f(x) = \sqrt[3]{x^2}$

Solución

Dom $f(x) = \mathbb{R}$, se facemos $f'(x) = \frac{2}{3\sqrt[3]{x}}$, vemos que non se anula nunca, pero que en 0 non hai derivada, polo que, estudando os intervalos antes e despois do 0, f decrece en $(-\infty, 0)$ e crece en $(0, +\infty)$

22) Calcular os extremos relativos da función $f(x) = e^{-x^3+x^2+1}$

Solución

$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0, x = -2/3$.

En 0 hai un mínimo relativo e en $-2/3$ hai un máximo relativo.

23) Calcular os extremos relativos da función $f(x) = \sqrt[3]{x^2}$

Solución

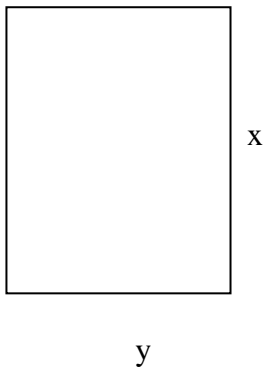
Vista no exercicio 21, a derivada non se anula nunca, pero non existe en $x=0$. Neste punto hai un mínimo relativo.

24) Un rectángulo ten un perímetro de 60 cm. e xira en torno a un dos seus lados.

a) Volume do cilindro acadado en función do lado do rectángulo en torno ao que xira este.

b) Que dimensións debe ter o rectángulo para que o volume do cilindro sexa máximo?

Solución

a) Do enunciado dedúcese $2x + 2y = 60$

polo que $y = (60-2x)/2 = (30-x)$ $x \in (0,30)$

O volume do cilindro será $V(x) = \pi(30-x)^2 x$

(Área da base por altura)

b) Calculamos $V'(x)$

$$V'(x) = 2\pi(30-x)(-1)x + \pi(30-x)^2 = -2\pi(30-x)x + \pi(900 - 60x + x^2) = 3\pi x^2 - 120\pi x + 900\pi$$

Vexamos cando se anula a derivada

$$3\pi x^2 - 120\pi x + 900\pi = 0$$

$$x^2 - 40x + 300 = 0 \Rightarrow x_1 = 30, x_2 = 10$$

A derivada segunda

$$V''(x) = 6\pi x - 120\pi$$

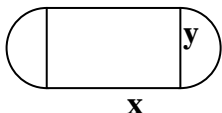
entón

$$V''(30) > 0$$

$V''(10) < 0$, é o valor para o que se acada o máximo (dimensións 10 de alto e 20 de ancho)

25) Quérese construír unha pista de adestramento formada por un rectángulo e dous semicírculos adosados a dous lados opostos do rectángulo. O perímetro da pista debe ser de 200m. Calcular as dimensións da zona rectangular que fan máxima a área desda zona.

Solución

$$2x + \pi y = 200 \Rightarrow y = (200-2x)/\pi$$

Área do rectángulo

$$A(x) = x(200-2x)/\pi$$

Facendo $A'(x)$ vemos que se anula en $x=50$, podendo comprobar que se trata de un máximo

$$x = 50 \quad y = 100/\pi$$

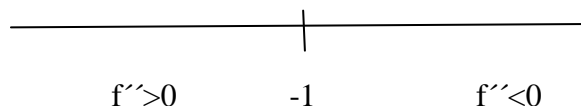
26) Estudar a concavidade e convexidade da función $f(x) = \frac{x}{x+1}$

Solución

$$\text{Dom}f = \mathbb{R} - \{-1\}$$

$$f'(x) = \frac{1}{(x+1)^2} \quad f''(x) = \frac{-2}{(x+1)^3}$$

Vemos que a derivada segunda non se anula nunca.

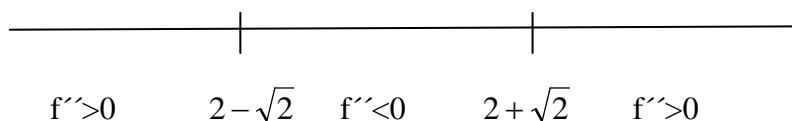
polo que f é convexa en $(-\infty, -1)$ e concava en $(-1, +\infty)$

27) Calcular os puntos de inflexión da función $f(x) = x^2 e^{-x}$

Solución

$$f''(x) = (x^2 - 4x + 2)e^{-x}$$

f'' anúlase en $2 + \sqrt{2}$ e en $2 - \sqrt{2}$, xa que e^{-x} non se anula nunca

Polo que $2 + \sqrt{2}$ e $2 - \sqrt{2}$ son puntos de inflexión os dous

28) Calcular as asíntotas verticais de $f(x) = \frac{x^2 - 5x + 6}{x^2 - 9}$

Solución

Os puntos que anulan ao denominador son 3 e -3

Calculando os límites da función neses dous puntos vemos que en 3 vale 1/6, e que en -3 é ∞ , polo que $x = -3$ é a ecuación da asíntota vertical da función.

29) A función $f(x) = e^x$, ten algunha asíntota horizontal?

Solución

Si, a recta $y=0$ xa que $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = 0$

30) Calcular as asíntotas horizontais da función $f(x) = \frac{x^3}{3x^3 + 2x + 1}$

Solución

$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3}{3x^3 + 2x + 1} = \frac{1}{3}$, polo que a recta $y=1/3$ é unha asíntota horizontal

31) Calcular as asíntotas horizontais da función $f(x) = xe^{-x}$

Solución

$\lim_{x \rightarrow +\infty} xe^{-x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x}{e^x} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{e^x} = 0 \quad \Leftrightarrow$ a recta $y=0$ é unha asíntota horizontal.

$\lim_{x \rightarrow -\infty} xe^{-x} = -\infty(+\infty) = -\infty$, polo que non hai asíntota horizontal cando $x \rightarrow -\infty$

32) A función $f(x) = |x|$, ten algunha asíntota oblicua?

33) Calcular as asíntotas oblicuas da función $f(x) = \frac{2x^2 + 1}{x - 2}$

Solución

$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = 2 = m$ $\lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - 2x) = 4 = n$

polo que a recta $y = 2x + 4$ é asíntota oblicua.

Nota: pódese determinar tamén facendo a división dos polinomios (será o cociente).

34) Representar graficamente a función $f(x) = \frac{x^3 + x^2 - 1}{x^2 - 1}$, previo estudio completo.

Solución

-Domf = $\mathbb{R} - \{-1, 1\}$

-Punto de corte co eixe y (0,1)

-Puntos de corte co eixe x: non son fáciles de calcular

-Asíntotas verticais $x=1$, $x=-1$ (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas horizontais: non ten (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas oblicuas: $y=x+1$ (facendo os límites correspondentes)

-Intervalos de crecemento e decrecemento e extremos relativos (facendo a 1ª derivada e tendo en conta o dominio da función):

$f(x)$ crece en $(-\infty, -\sqrt{3}) \cup (\sqrt{3}, +\infty)$

$f(x)$ decrece en $(-\sqrt{3}-1) \cup (-1, 1) \cup (1, \sqrt{3})$

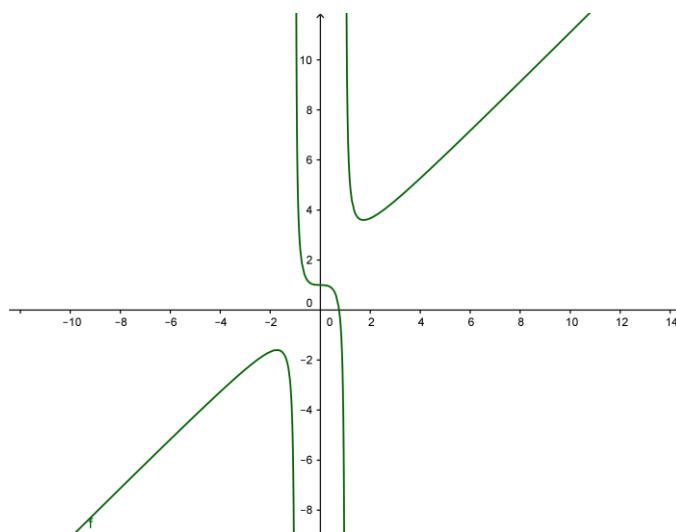
Hai un máximo relativo en $x = -\sqrt{3}$ e un mínimo relativo en $x = \sqrt{3}$

-Intervalos de curvatura e puntos de inflexión (facendo a segunda derivada e tendo en conta o dominio da función):

$f(x)$ é convexa en $(-1, 0) \cup (1, +\infty)$

$f(x)$ é cóncava en $(-\infty, -1) \cup (0, 1)$

Hai un punto de inflexión en $x=0$

35) Representar graficamente a función $f(x) = \frac{e^x}{x}$, previo estudio completo.

Solución

-Domf = $\mathbb{R} - \{0\}$

-Punto de corte co eixe Y non hai

-Puntos de corte co eixe X non hai

-Asíntotas verticais $x=0$ (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas horizontais: non ten (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas oblicuas: non ten (facendo os límites correspondentes)

-Intervalos de crecemento e decrecemento e extremos relativos (facendo a 1ª derivada e tendo en conta o dominio da función):

$f(x)$ crece en $(1, +\infty)$

$f(x)$ decrece en $(-\infty, 0) \cup (0, 1)$

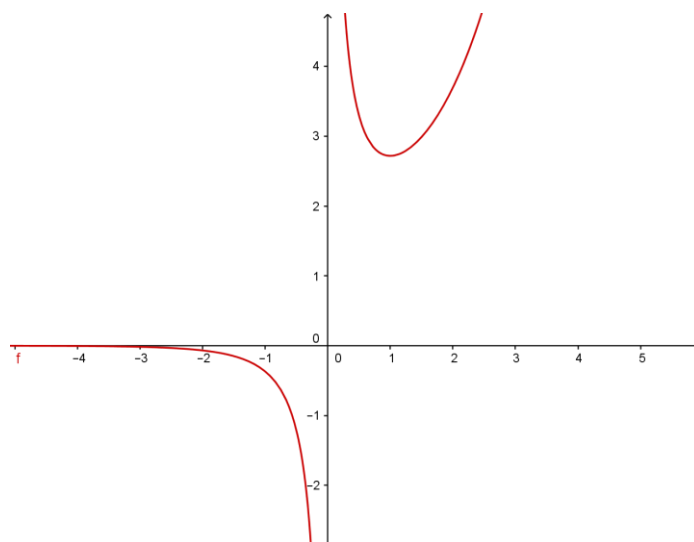
Hai un mínimo relativo en $x=1$

-Intervalos de curvatura e puntos de inflexión (facendo a segunda derivada e tendo en conta o dominio da función):

$f(x)$ é convexa en $(0, +\infty)$

$f(x)$ é cóncava en $(-\infty, 0)$

Non hai puntos de inflexión

36) Representar graficamente a función $f(x) = \frac{1}{\ln x}$, previo estudio completo.

Solución

-Domf = $\mathbb{R}^+ - \{1\}$

-Punto de corte co eixe Y non hai (0 non está no dominio)

-Puntos de corte co eixe X non hai

-Asíntotas verticais $x=1$ (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas horizontais: $y=0$ (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas oblicuas: non ten (se $x \rightarrow -\infty$ non hai función, e se $x \rightarrow +\infty$ hai asíntota horizontal)

-Intervalos de crecemento e decrecemento e extremos relativos (facendo a 1ª derivada e tendo en conta o dominio da función):

$f(x)$ decrece en $(0,1) \cup (1,+\infty)$

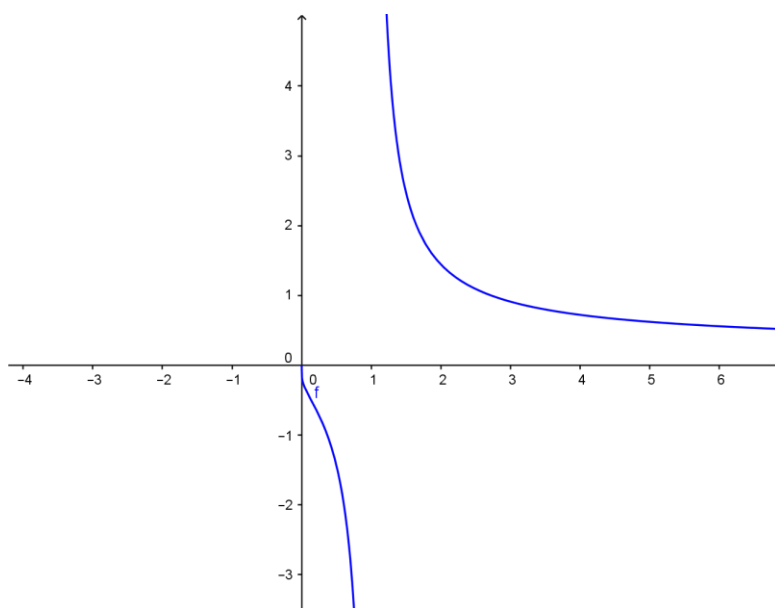
Extremos relativos non hai

-Intervalos de curvatura e puntos de inflexión (facendo a segunda derivada e tendo en conta o dominio da función):

$f(x)$ é convexa en $(0, e^{-2}) \cup (1, +\infty)$

$f(x)$ é cóncava en $(e^{-2}, 1)$

Punto de inflexión en $x = e^{-2}$

37) Dada a función $f(x) = e^x + 3x \ln(1+x^2)$, podemos afirmar que a súa gráfica corta ao eixe OX nalgún punto do intervalo $[-1,0]$? Xustifíquese a resposta.

Solución

Vemos que f é continua en $[-1,0]$, e que $f(-1)f(0) < 0$, polo que o teorema de Bolzano garante que a gráfica da función corta ao eixe X nalgún punto do intervalo $(-1,0)$

38) Calcular os valores de a e b para que esta función sexa continua e derivable en $x=0$

$$f(x) = \begin{cases} ax+b & \text{se } x \leq 0 \\ \text{sen}(2x)+1 & \text{se } x > 0 \end{cases}$$

Solución

Para que sexa continua terá que cumprir que $f(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x)$, do que deducimos que $b=1$. Así que traballaremos con este valor para b .

Para que se derivable terá que cumprir $f'(0^+) = f'(0^-)$

$$f'(0^+) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\text{sen}(2x) + 1 - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{2\cos(2x)}{1} = 2$$

$$f'(0^-) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{ax + 1 - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} a = a$$

polo que $a=2$

39) Calcular a ecuación da recta tanxente á gráfica da función $f(x) = (1 + x^2)e^{-x}$ no punto de abscisa $x=0$.

Solución

$$y - f(0) = f'(0)(x - 0)$$

$$f'(x) = 2xe^{-x} - (1+x^2)e^{-x}$$

$$f(0) = 1, \quad f'(0) = -1, \quad \text{e a ecuación da recta é } y = -x + 1$$

40) Calcular o dominio, asíntotas, intervalos de crecemento e decrecemento e extremos relativos de $f(x) = \frac{x^2}{x^2 - 1}$

Solución

$$-\text{Dom}f = \mathbb{R}^+ - \{-1, 1\}$$

-Asíntotas verticais $x = 1, x = -1$ (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas horizontais: $y=1$ (facendo os límites correspondentes)

-Asíntotas oblicuas: non ten

-Intervalos de crecemento e decrecemento e extremos relativos (facendo a 1ª derivada e tendo en conta o dominio da función):

$f(x)$ decrece en $(0,1) \cup (1,+\infty)$ e $f(x)$ crece en $(-\infty,-1) \cup (-1,0)$

Extremos relativos: en $x=0$ hai un máximo relativo

41) Que tipo de discontinuidade presenta a función $f(x) = \frac{\ln(1+x^2)}{x}$ no punto $x=0$

Solución

Dado que $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = 0$ (calculando o límite por L'Hopital), e $f(0)$ non existe, trátase dunha discontinuidade evitable.

42) Calcular os intervalos de crecemento e decrecemento, os extremos relativos e os puntos de inflexión de $g(t) = 2t^3 - 3t^2$

Solución.

$g'(t) = 6t^2 - 6t$, g' anúlase para $t=0$ e $t=1$

$g(t)$ decrece en $(0,1)$

$f(x)$ crece en $(-\infty,0) \cup (1,+\infty)$

Extremos relativos: en $x=0$ hai un máximo relativo, e en $x=1$ hai un mínimo relativo

$g''(t) = 12t - 6$

Compróbase que en $x = 1/2$ hai un punto de inflexión.

43) Calcular un punto da gráfica da función $g(x) = \frac{e^x}{(1+e^x)^2}$ no que a recta tanxente sexa paralela ao eixe das x . Escribir a ecuación desa recta. Calcular as asíntotas de $g(x)$.

Solución.

A pendente da recta tanxente é 0. $g'(x) = \frac{e^x - e^{2x}}{(1+e^x)^3}$, anúlase para $x=0$, e $g'(0) = 1/4$

polo que a recta pedida é $y = 1/4$.

Non hai asíntotas verticais, pois o límite da función nun punto nunca dá infinito.

Asíntotas horizontais : $y=0$ pois $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{(1+e^x)^2} = 0$ e $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^x}{(1+e^x)^2} = 0$ (L'Hopital), e polo tanto xa non pode haber asíntotas oblicuas.

44) Dada a función $f(x) = 9x + 6x^2 - x^4$, calcular os puntos nos que a recta normal á gráfica ten pendente -1.

Solución.

Basta con buscar os puntos nos que a recta tanxente ten pendente 1

$$f'(x) = 9 + 12x - 4x^3$$

$$f'(x) = 1 \Leftrightarrow x = 2, \quad x = -1$$

Polo tanto os puntos da gráfica son (2,26) e (-1, -4)

45) Representar a función $f(x) = x + e^{-x}$

Solución.

-Domf = R

-Punto de corte co eixe Y (0,1)

-Asíntotas verticais non hai.

-Asíntotas horizontais non hai pois tanto $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)$ como $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)$ son $+\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} x + e^{-x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{xe^x + 1}{e^x} \right) = \frac{1}{0} = \infty, \quad \text{pois} \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} xe^x = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x}{e^{-x}} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{-e^{-x}} = \frac{1}{-\infty} = 0$$

-Asíntotas oblicuas:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + e^{-x}}{x} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1 - e^{-x}}{1} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow +\infty} x + e^{-x} - x = 0 \Rightarrow y = x \text{ a sintota oblicua}$$

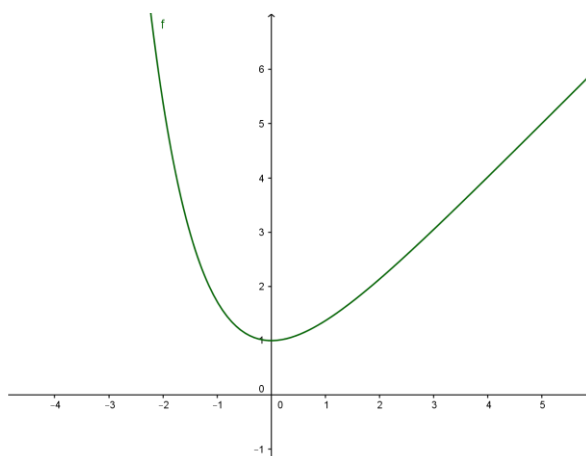
$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + e^{-x}}{x} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 - e^{-x}}{1} = -\infty, \quad \text{non hai a sintota oblicua cando } x \rightarrow -\infty$$

-Intervalos de crecemento e decrecemento e extremos relativos

$f'(x) = 1 - e^{-x}$, que se anula para $x = 0$, comprobamos que, f decrece en $(-\infty, 0)$, crece en $(0, +\infty)$ e ten un mínimo relativo en $x = 0$

-Intervalos de curvatura e puntos de inflexión:

$f''(x) = e^{-x}$, que non se anula nunca e é sempre positiva, polo que a función é convexa en $\mathbb{R}$.

46) calcular $\lim_{x \rightarrow \pi/2} \left(\frac{2x}{\pi} + \cos x \right)^{\frac{1}{\cos x}}$

Solución.

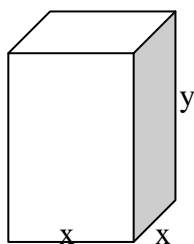
$$\lim_{x \rightarrow \pi/2} \left(\frac{2x}{\pi} + \cos x \right)^{\frac{1}{\cos x}} = 1^\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pi/2} \left(\frac{2x}{\pi} + \cos x \right)^{\frac{1}{\cos x}} = \lim_{x \rightarrow \pi/2} e^{\frac{\ln\left(\frac{2x}{\pi} + \cos x\right)}{\cos x}} = e^{\frac{\pi-2}{\pi}}$$

$$\lim_{x \rightarrow \pi/2} \frac{\ln\left(\frac{2x}{\pi} + \cos x\right)}{\cos x} = \frac{0}{0} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow \pi/2} \frac{\frac{1}{\frac{2x}{\pi} + \cos x} \left(\frac{2}{\pi} - \text{sen} x\right)}{-\text{sen} x} = \frac{\frac{2}{\pi} - 1}{-1} = \frac{\pi - 2}{\pi}$$

47) Unha caldeira ten forma de prisma recto de base cadrada e volume de 768m^3 . Sábese que a perda de calor a través das paredes laterais vale 100 unidades por m^2 , mentres que a través do teito é de 300 unidades por metro cadrado. A perda polo chan é tan pequena que pode considerarse nula. Calcular as dimensións da caldeira para que a perda de calor sexa mínima.

Solución.

$$768 = x^2 y \Rightarrow y = 768/x^2$$

$$\text{Perda total } f(x) = 300x^2 + 4 \cdot 100 \cdot x \cdot 768/x^2$$

$$f(x) = 300x^2 + 307200/x$$

$f'(x) = 600x - 307200/x^2$, que se anula para $x = 8$, podendo comprobar que se trata dun mínimo, polo que $x = 8, y = 12$

48) Indica se a función $f(x) = \arctg x$ verifica as hipóteses do teorema do valor medio do calculo diferencial no intervalo $[-\pi/4, \pi]$.

Solución.

f é continua en $[-\pi/4, \pi]$, e é derivable en $(-\pi/4, \pi)$, pois $f'(x) = 1/(1+x^2)$, polo que verificas as hipóteses do t.v.m. do calculo diferencial en $[-\pi/4, \pi]$

49) Sábese que a función $f(x) = \begin{cases} x^2 - 4x + 3 & \text{se } -1 < x < 0 \\ \frac{x^2 + a}{x + 1} & \text{se } x \geq 0 \end{cases}$ é continua en $(-1, +\infty)$

Calcular a e estudar se a función é derivable en $x=0$

Solución.

A función é continua en 0, polo que $f(0) = a = \lim_{x \rightarrow 0^-} x^2 - 4x + 3 = 3$

Así $a = 3$

Estudemos as derivadas laterais

$$f'(0^+) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\frac{x^2 + 3}{x + 1} - 3}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x - 3}{x + 1} = -3$$

$$f'(0^-) = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 - 4x + 3 - 3}{x} = -4$$

polo que a función non é derivable en $x=0$

50) Representar graficamente a función $f(x) = \frac{(x+1)^2}{e^x}$

Solución.

-Dom $f = \mathbb{R}$

-Punto de corte co eixe Y (0,1)

-Punto de corte co eixe X (-1,0)

-Asíntotas verticais non hai.

-Asíntotas horizontais: recta $y=0$ pois tanto $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$, pero $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = +\infty$

-Asíntotas oblicuas: So poderá haber asíntota oblicua se $x \rightarrow -\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(x+1)^2}{e^x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(x+1)^2}{x} e^{-x} = -\infty \cdot +\infty = -\infty, \text{ non hai asíntota oblicua cando } x \rightarrow -\infty$$

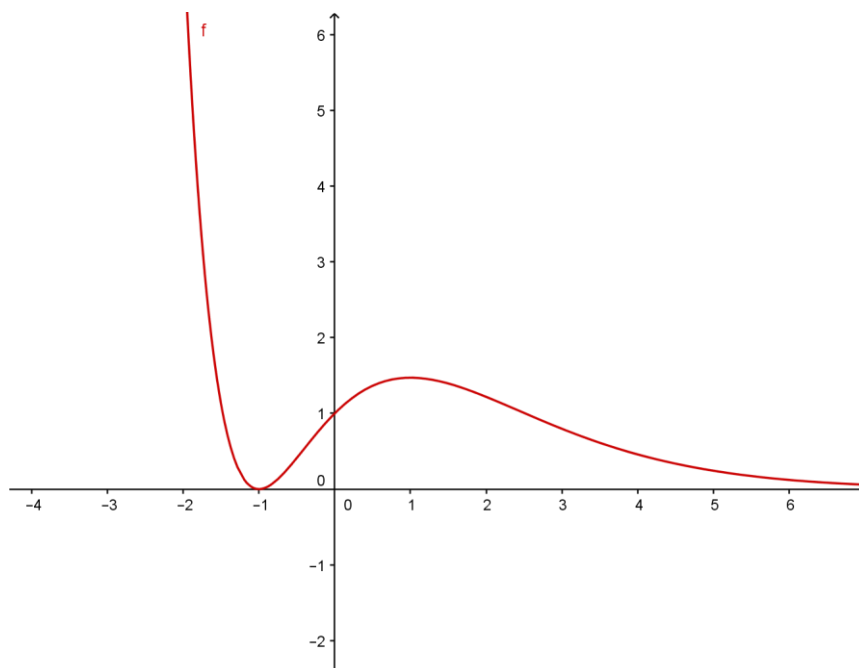
-Intervalos de crecemento e decrecemento e extremos relativos

$f'(x) = \frac{1-x^2}{e^x}$, que se anula para $x=1$ e $x=-1$, comprobamos que, f decrece en $(-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$, e crece en $(-1, 1)$, ten un mínimo relativo en $x=-1$, e un máximo relativo en $x=1$

-Intervalos de curvatura e puntos de inflexión:

$$f''(x) = \frac{-2xe^x - (1-x^2)e^x}{(e^x)^2} = \frac{x^2 - 2x - 1}{e^x}, \text{ que se anula en } x = 1 + \sqrt{2} \text{ e } x = 1 - \sqrt{2}.$$

Podemos comprobar que son puntos de inflexión, que cóncava entre os dous, e convexa no resto.

51) Calcula os puntos de inflexión de $f(x) = x + 2\text{sen}x$ no intervalo $[-2\pi, 2\pi]$.

Solución.

$-\pi, 0, \text{ e } \pi$

52) Indicar razonadamente se a función $f(x) = x^2 e^{|x|}$ verifica as hipóteses do teorema de Rolle no intervalo $[-2,2]$.

Solución.

$$f(x) = \begin{cases} x^2 e^{-x} & x < 0 \\ 0 & x = 0 \\ x^2 e^x & x > 0 \end{cases} \quad f \text{ é continua en } [-2,2], \text{ e } f(2) = f(-2)$$

nos queda comprobar se é derivable en $(-2,2)$, onde o único punto problemático é o 0.

Podemos comprobar que $f'(0^+) = f'(0^-) = 0$, polo que a función verifica as hipóteses do teorema de Rolle nese intervalo.

53) Divídese unha corda de 100 m. de largo en dous cachos. Cun deles fórmase un cadrado e co outro unha circunferencia. Acha as lonxitudes dos cachos para que a suma das áreas do cadrado e do círculo sexa mínima.

Solución.

Lonxitude do cadrado x

Lonxitude da circunferencia $100-x$

Lado do cadrado $\frac{x}{4}$, entón área do cadrado $\frac{x^2}{16}$

Radio do círculo $\frac{100-x}{2\pi}$, entón área do círculo $\pi \left(\frac{100-x}{2\pi} \right)^2 = \frac{1}{4\pi} (100-x)^2$

A Área a minimizar á $A(x) = \frac{x^2}{16} + \frac{1}{4\pi} (100-x)^2$

$$A'(x) = \frac{2x}{16} - \frac{2}{4\pi} (100-x) = \left(\frac{2}{16} + \frac{2}{4\pi} \right) x - \frac{50}{\pi}$$

$$A'(x)=0 \Leftrightarrow \left(\frac{2}{16} + \frac{2}{4\pi} \right) x - \frac{50}{\pi} = 0 \Leftrightarrow (2\pi+8)x - 800 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{800}{2\pi+8} = \frac{400}{\pi+4}$$

$$A''(x) = \left(\frac{2}{16} + \frac{2}{4\pi} \right) > 0 \quad \forall x, \text{ polo que hai un mínimo en } x = \frac{400}{\pi+4}$$

$$\text{e nese caso } y = 100 - \frac{400}{\pi+4} = \frac{100\pi}{\pi+4}$$

54) Dada a función $f(x) = 1 + \frac{a}{x} + \frac{6}{x^2}$, calcúlese o valor de a sabendo que hai un extremo relativo no punto de abscisa $x=3$. Trátase dun máximo?

Solución.

$f'(3)$ ten que valer 0, do que deducimos que $a = -4$

Como $f''(3) > 0$, trátase dun mínimo.

55) Dada a función $f(x) = \ln\left(\frac{x+1}{x+2}\right)$, determina o seu dominio e as súas asíntotas.

Solución.

É evidente que $x = -2$ non está no dominio, nin $x = -1$

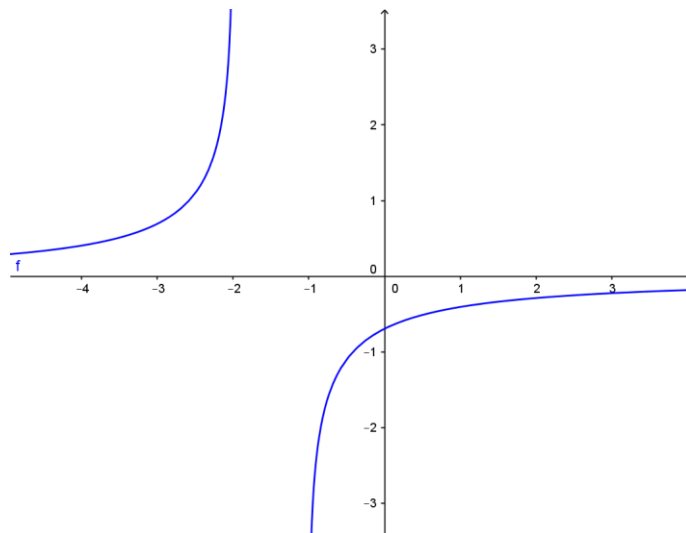
Como so hai logaritmos d números positivos, temos que

$\left(\frac{x+1}{x+2}\right) > 0$, resolvendo a inecuación $\text{Dom } f = (-\infty, -2) \cup (-1, +\infty)$

Asíntotas verticais só pode haber en -1 e -2

$\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = -\infty$ e $\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = +\infty$ polo que $x = -1$ e $x = -2$ son asíntotas verticais.

Ademais $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$, polo que $y=0$ é unha asíntota horizontal

56) Calcular $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \ln(1+x)}{(x + \ln(1+x))^2}$

Solución.

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \ln(1+x)}{(x + \ln(1+x))^2} = \frac{0}{0} = L'Hop = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \frac{1}{1+x}}{2(x + \ln(1+x))(1 + \frac{1}{1+x})} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x}{2(x + \ln(1+x))(x+2)} = L'Hop =$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{2(1 + \frac{1}{1+x})(x+2) + 2(x + \ln(1+x))} = \frac{1}{8}$$